

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.о. завідувача кафедри

Зенкін М.В.

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політична футурологія»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Рівень вищої освіти.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма	«Політологія»
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	5,5 кредити ЄКТС (165 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	6-й семестр (11, 12 чверть)
Мова викладання	українська

Викладачі: доц. Цурканова І.О., Осін В.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Політична футурологія» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Політологія» спеціальності 052 «Політологія» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. – Д.: НТУ «ДП», 2025. – 15 с.

Розробники:

Цурканова Ірина Олександрівна – доцент, кандидат політичних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії.

Осін Вадим Володимирович – доцент, кандидат політичних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії;

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 052 Політологія (протокол №3 від 29.08.2025 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ... Ошибка! Закладка не определена.	
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ..... Ошибка! Закладка не определена.	
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури	7
6.3 Критерії	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Політологія» спеціальності 052 Політологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф12 «Політична футурологія» віднесено такий результат навчання

РН10	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах
СР01	Аналізувати особливості самореалізації людини в політиці, прогнозувати політичні процеси, передбачати перспективи розвитку політичних інститутів на національному та міжнародному рівнях з врахуванням глобальних політичних та економічних процесів
СР02	Розробляти програму політологічних досліджень, аналітичних звітів та пропозицій для органів влади з використанням міждисциплінарних підходів і методів аналізу.
СР03	Аналізувати політичні системи та публічний політичний процес у поєднанні з соціально-економічними чинниками, чітко розуміти взаємозв'язок людини та політики, критично оцінювати та осмислювати публічний політичний процес як на локальному (в межах окремого регіону), так і на загальнонаціональному рівнях; використовувати набуті знання для вироблення рекомендацій щодо сталого функціонування органів влади та місцевого самоврядування

Метою дисципліни «Політична футурологія» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь і навичок щодо прогнозування можливих сценаріїв політичного розвитку, розроблення науково обґрунтованих прогнозів, оцінювання ризиків і можливостей для держав та міжнародних акторів, а також застосування аналітичних інструментів стратегічного прийняття рішень.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РН10	РН10.1-Ф12	Аналізувати довгострокові тенденції політичного розвитку з урахуванням історичних, соціокультурних та ідеологічних чинників
	РН10.2-Ф12	Оцінювати вплив глобальних трансформацій (економічних, технологічних, безпекових) на динаміку політичних процесів та формування альтернативних сценаріїв майбутнього
СР01	СР01.1-Ф12	Моделювати альтернативні сценарії розвитку політичних інститутів на національному та міжнародному рівнях із використанням методів політичного прогнозування
	СР01.2-Ф12	Прогнозувати трансформацію політичної участі та поведінки акторів з урахуванням глобальних політичних і економічних процесів
СР02	СР02.1-Ф12	Розробляти програму політико-футурологічного дослідження з використанням якісних і кількісних методів прогнозування

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
	CP02.2-Ф12	Готувати аналітичні звіти та стратегічні рекомендації для органів влади на основі сценарного аналізу та оцінювання політичних ризиків
CP03	CP03.1-Ф12	Здійснювати комплексний аналіз політичних систем із урахуванням довгострокових соціально-економічних та глобальних трендів
	CP03.2-Ф12	Формулювати стратегічні рекомендації щодо забезпечення стабільності та розвитку політичних інститутів в умовах невизначеності

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф 2 Категорії політичної науки	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки
Ф 5 Політичні системи	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні
Ф10 Політичні інститути	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години							
	денна			вечірня		заочна		
	Обсяг	аудиторн заняття	самостійна робота	аудиторн заняття	самостійна робота	Обсяг	ауди- торні заняття	самос- тійна робота
лекційні	90	51	39	-	-	-	-	-
практичні	75	34	41	-	-	-	-	-
РАЗОМ	165	85	80	-	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	90
PH10.1-Ф12 PH10.2-Ф12 CP01.1-Ф12 CP02.1-Ф12	1. Вступ до політичної футурології	18
	1.1. Поняття футурології, прогнозування, форсайту.	
	1.2 Об'єкти політичного передбачення.	
	1.3 Історія розвитку футурології (Е. Тоффлер, Р.	

	Курцвейл, Ф. Фукуяма, Ю. Н. Харарі).	
RH10.1-Ф12 CP01.1-Ф12 CP02.1-Ф12 CP02.2-Ф12 CP03.1-Ф12	2. Методологія політичних прогнозів 2.1 Типи прогнозів: трендові, сценарні, експертні, математичні. 2.2 Метод Delphi, морфологічний аналіз, PESTEL. 2.3 Валідація прогнозів, робота з невизначеністю.	18
CP01.1-Ф12 CP02.1-Ф12 CP02.2-Ф12 CP03.2-Ф12	3. Форсайт-дослідження в політиці 3.1 Національні та корпоративні форсайти. 3.2 Методика побудови сценаріїв. 3.3 Приклади форсайт-проектів (ЄС, ООН, OECD).	18
RH10.2-Ф12 CP01.2-Ф12 CP03.1-Ф12	4. Глобальні мегатренди майбутнього 4.1 Демографічні зміни. 4.2 Технологічна революція (ШІ, біотехнології, квантові системи). 4.3 Екологічні сценарії та кліматична політика. 4.4 Економічні трансформації.	18
RH10.2-Ф12 CP01.2-Ф12 CP03.2-Ф12	5. Майбутнє держави та демократії 5.1 Технології управління та е-демократія. 5.2 Краудсорсинг в управлінні. 5.3 Нові форми політичної участі та політичного протесту.	18
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	75
RH10.1-Ф12 CP01.1-Ф12 CP03.1-Ф12 CP03.2-Ф12	1. Політичні системи майбутнього 1.1 Постліберальні режими. 1.2 Кіберполітика та цифрові авторитаризми. 1.3 Транснаціональні структури та можливі нові політичні утворення.	25
RH10.2-Ф12 CP01.2-Ф12 CP03.1-Ф12 CP03.2-Ф12	2. Геополітика майбутнього 2.1 Полярність міжнародної системи. 2.2 Майбутнє США, Китаю, ЄС, глобального Півдня. 2.3 Енергетична геополітика та ресурси майбутнього.	25
CP01.1-Ф12 CP02.2-Ф12 CP03.2-Ф12	3. Україна у світових сценаріях 3.1 Довгострокові стратегії розвитку України. 3.2 Сценарії безпеки, політичної модернізації та інтеграції. 3.3 Україна 2030–2050: оптимістичні, базові, критичні сценарії.	25
	Разом	165

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури

лекції	контрольні роботи за кожною темою	виконання контрольних робіт під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти подано нижче.

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички	85-89

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
навчання	застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними</p>	

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; 	95-100

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне та комп'ютерне обладнання.

Програмне забезпечення: Microsoft Office 365, ОС Windows Microsoft Office: Teams, Microsoft Office (Word, Excel, Power Point) Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1 Базові

1. Гарднер Д, Тетлок Ф. Суперпрогнозування. Мистецтво та наука передбачення. – Наш Формат, 2018. – 390 с.

2. Гурієв С., Трейсман Д. Спін-диктатори. Як змінюється обличчя тиранії в XXI столітті. – К.: BookChef, 2023. – 432 с.
3. Діксон П. Майбутнє (майже) всього. Як зміниться світ протягом наступних ста років. – К.: Віват, 2022. – 432 с.
4. Епплбом Е. Сутінки демократії: підступна спокуса авторитаризму. – Київ: НРЕС-PRESS, 2023. – 220 с.
5. Єрґін Д. Нова карта світу. Енергетика, клімат, конфлікти. – К.: Лабораторія, 2022.
6. Макафі Е., Брінйольфссон Е. Машина, платформа, натовп. Як приборкати наше цифрове майбутнє. – К.: Наш формат, 2019. – 336 с.
7. Талєб Н. Чорний лебідь. Про (не)ймовірне у реальному житті. – К.: Наш формат, 2021. – 392 с.
8. Тоффлер Е. Нова парадигма влади. Знання, багатство й сила: Перекл. з англ. Н. Бордукова. – Харків: Акта, 2007. – 688 с.
9. Тоффлер Е. Третя хвиля. – Київ: Видавничий дім «Всесвіт», 2000. – 480 с.
10. Фрідман Л. Стратегія: історія: Перекл. з англ. Ю. Семенюк. Серія: Велика книга. – Харків: Фоліо, 2024. – 848 с.
11. Харарі Ю.Н. 21 урок для 21 століття. – К.: BookChef, 2022. – 416 с.
12. Кравець А.Ю., Цурканова І.О. Вплив регіональної політики ЄС на держави Східної Європи: перспективи розвитку для України. Політологічний вісник КНУ ім. Т. Г. Шевченка. *Politology Bulletin*. 2025. Issue 94. С. 216-235. DOI: <https://doi.org/10.17721/2415-88IX.2025.94.216-235>
13. Цурканова І.О., Радкевич Т.О. Політична культура і культура політики: порівняльний аналіз сучасного стану суспільства в Україні. Регіональні студії. 2024. № 36. С.7-13. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2024.36.1>
14. Цурканова І.О., Леонідов І.Л., Специфіка екстерналізації привласнення інформаційно-цифрового інтелектуального продукту в умовах глобалізації. Науковий погляд: економіка та управління. 2024. № 2 (86). С. 11-18. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2024-86-2>
15. Цурканова І.О. Імідж України в умовах війни та міжнародна політична підтримка // Грані: науково-теоретичний альманах. – 2023. Том 26, №3. С.87-93. DOI: <https://doi.org/10.15421/172353>

8.2. Додаткові

1. Аджемоглу Д, Робінсон Д. А. Чому нації занепадають. Походження влади, багатства та бідності. – К.: Наш формат, 2016. – 472 с.
2. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. – Київ: Наш формат, 2020. – 448 с.
3. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. – Київ: Наш формат, 2018. – 320 с.
4. Мейсон П. Посткапіталізм. Путівник у майбутнє. – К.: Наш формат, 2019. – 360 с.
5. Наїм М. Занепад влади. – К.: Наш формат, 2017. – 512 с.
6. Норт Д., Волліс, Д., Вайнгест Б. Насильство та суспільні порядки. Основні чинники, які вплинули на хід історії. – Київ: Наш формат, Незалежний культурологічний журнал «І», 2017. – 352 с.
7. Флорида Р. Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними. – К.: Наш формат, 2019. – 320 с.
8. Флорида Р. Homo creatives. Як новий клас завойовує світ. – К.: Наш формат, 2018. – 432 с.
9. Фукуяма Ф. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції. – Київ: Наш формат, 2018. – 576 с.

10. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. – Київ: Наш формат, 2019. – 608 с.

8.3. Інформаційні ресурси

1. United Nations. Режим доступу: <https://www.un.org>
2. UNESCO. Режим доступу: <https://www.unesco.org>
3. World Bank. Режим доступу: <https://www.worldbank.org>
4. International Monetary Fund (IMF). Режим доступу: <https://www.imf.org>
5. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Режим доступу: <https://www.oecd.org>
6. European Union. Режим доступу: <https://europa.eu>
7. NATO. Режим доступу: <https://www.nato.int>
8. Office of the Director of National Intelligence (ODNI). Режим доступу: <https://www.dni.gov>
9. U.S. Department of State – Bureau of Intelligence and Research. Режим доступу: <https://www.state.gov>
10. UK Government – Government Office for Science (Foresight). Режим доступу: <https://www.gov.uk/government/organisations/government-office-for-science>
11. CSIRO Foresight and Futures (Australia). Режим доступу: <https://www.csiro.au>
12. RAND Corporation. Режим доступу: <https://www.rand.org>
13. Brookings Institution. Режим доступу: <https://www.brookings.edu>
14. Pew Research Center. Режим доступу: <https://www.pewresearch.org>
15. World Economic Forum (WEF). Режим доступу: <https://www.weforum.org>
16. Цурканова І.О., Осін В.В. Дистанційний курс «Політична футурологія» для бакалаврів спеціальності 052 Політологія, 2025 рік, на платформі Moodle за посиланням: URL : <https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=7602>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політична футурологія» для бакалаврів освітньо-професійної програми
«Політологія» зі спеціальності 052 Політологія

Розробники:

Вадим Володимирович Осін
Ірина Олександрівна Цурканова

В редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19